

Kommunstyrelsen

Pälsdjurspolicy för Nacka

Motion den 28 mars 2011 av Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Sammanfattning

Kaj Nyman (S) föreslår att Nacka kommun behöver en övergripande pälsdjurspolicy som ska gälla både kommunala och privata verksamheter. Anledningen till detta är att pälsdjur inom verksamheter som särskilda boenden och skolor, framställs som i grunden positivt i majoritetsprogrammets bilaga. Motionen menar att pälsdjurspolicy ska hantera både de positiva och de negativa effekterna med att ha pälsdjur i vården men att tydlig hänsyn ska visas den allergiska personen.

Aktuell forskning indikerar att pälsdjur i verksamheter ger mångfasetterade förbättringar hos patienter i vården och elever i skolverksamheter. Flera särskilda boenden i Nacka arbetar aktivt med pälsdjur inom sina verksamheter och påtalar förbättrat mående hos de boende i de sambanden.

I skollagen (2010:800) framgår inget explicit gällande pälsdjur i undervisningen. Frågan måste ställas mot alla elevers rätt att delta i undervisningen på lika villkor. Björknäs skola i Nacka arbetar aktivt med hundar i sin verksamhet och visar medvetenhet kring konflikter gällande allergiska besvär. Skolan påtalar stora fördelar med hundaktiviteterna och dess positiva inverkan på de berörda eleverna.

Utifrån denna kunskapsbild anser stadsledningskontoret att någon övergripande pälsdjurspolicy inte behövs i Nacka då lagen utgör tillräckligt stöd i frågan att använda pälsdjur i olika verksamheter. Stadsledningskontoret rekommenderar att motionen avslås.

Förslagen i motionen

Att utarbeta en pälsdjurspolicy som reder ut de konfliktpunkter som finns med sällskapsdjur i vården och klargör hur dessa konflikter ska lösas.

Att pälsdjurspolicyen klargör att pälsdjur inte får förekomma i skola/förskola.

Att Astma- och allergiföreningen i Nacka och Rådet för frågor kring funktionsnedsättning inbjuds att delta i arbetet med att utarbeta en pälsdjurspolicy.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Stadsledningskontoret har utrett frågan och har i arbetet inhämtat kunskap och underlag från forskning, gällande lagar och regler, verksamheter i Nacka, andra kommuner samt intresseorganisationen Astma- och allergiförbundet.

Lagar och regler

I skollagen (2010:800) finns det inget explicit uttryckt kring pälsdjur i eller i anslutning till undervisningen. Ur allergisynpunkt och pälsdjur i undervisningen är det en fråga om alla elevers rätt till undervisning på lika villkor.

Aktuell forskning

Två översiktsstudier gjorda år 2010 (Rosseti J, King C. *Use of animal-assisted therapy with psychiatric patients*. J Psychosoc Nurs Ment Health Serv. 2010; Nov;48(11):48-8) och 2011 (Muños Lasa S et al. *Animal-assisted interventions in internal and rehabilitation medicine: a review of the recent literature*. Panminerva Med. 2011; Jun;53(2):129-36) gällande djur i vård och rehabilitering samt djur i terapi för psykiatriska patienter indikerar en mångfasetterad förbättring för vårdtagarna. Exempelvis nämns faktorer som ökat socialt deltagande, minskning av stress, minskning av ångest, ökat allmänt välmående och ökad förmåga för socialisation. Bland barn med cerebral pares där hästar används ses en ökning av barnens muskeltonus och motorik.

En översiktstudie från år 2010 (Palley LS et al. *Mainstreaming animal-assisted therapy*. ILAR J.2010;51(3): 199-207) poängterar att mer forskning behövs för att kunna befästa de fördelar som kan ses med djur i vården och andra arenor.

Exempel från Nacka

I samtliga särskilda boenden som är exemplifierade nedan påpekar personal fördelar med att ha hundar i sina verksamheter. De boende uppvisar effekter såsom att de blir lugnare och gladare av att umgås med hundarna, likaså upplever personalen att den allmänna stämningen förbättras. I ingen av de exemplifierade särskilda boendena nedan så fanns det boende med allergi eller allergiska besvär.

I Danvikshems särskilda boende tar personalen med sig sina hundar till verksamheten tidvis, vilket de boende uppskattar. Samtliga hundar som kommer är utbildade för ändamålet.

I NSC Ektorps tar personalen med sig sina hundar till verksamheten tidvis, vilket är ett uppskattat moment hos de boende. Innan hundar tas in på en avdelning tillfrågas aktuell avdelningschef som avgör lämpligheten ur allergisynpunkt och andra aspekter.

I NSC Sofiero finns hundar med i dagverksamheten. Hundarna tillhör personalen och dessa hundar spenderar ingen tid på de specifika våningarna utan vistas endast i personalutrymmen.

I Saltsjöbadens sjukhus används hundar i verksamheten.

Sarvträsk särskilda boende äger en katt. Vårdhundar används också i verksamheten.

I Solbackens särskilda boende har de för tillfället inga pälsdjur men har haft förut och ställer sig positiva till att ha dem. Har tidigare även haft fåglar på boendet.

Björknäs skola är en verksamhet som jobbat och jobbar aktivt med hundar tillsammans med elever. Verksamheten sker i separat byggnad och de tar aktivt hänsyn till elever med allergiska besvär. De fördelar med hundaktiviteter som skolan påtalar är lugnare stämning i klassrummet samt ökad kommunikation hos eleverna.

Policyer i andra kommuner

I Sollentuna kommun finns det en policy för husdjur på äldreboenden. Den poängterar att de positiva effekterna som djuren medför skall tas tillvara dock skall hänsyn tas till allergiker genom att djuren endast får vara i vissa lokaler. Både personal och anhöriga skall ha möjlighet att ta med sig djur till äldreboende.

I Uddevalla kommun finns råd och riktlinjer som berör elever och skolpersonal. Råden ger riktlinjer för personer som har husdjur hemma, vad ska tänka på innan de kommer till skolan för att minimera obehag för allergiska personer. I skolans lokaler får inga pälsdjur eller fåglar tas in oavsett om det sker när den ordinarie skolverksamheten är stängd.

Astma- och allergiförbundet

Astma- och allergiförbundet anser att inga pälsdjur får förekomma inom vård och omsorg (Astma- och allergiförbundet. *Policy om pälsdjur*. 2010). Undantag kan göras med boende som önskar leva med sina pälsdjur förutsatt att hänsyn tas gentemot allergiska personer och att djuret blir förflyttat vid konflikt.

Astma- och allergiförbundet anser att inga pälsdjur får förekomma inom den obligatoriska förskolan och skolan (Astma- och allergiförbundet. *Policy om pälsdjur*. 2010). Inga pälsdjur får vistas i förskole- och skolverksamhetens lokaler. Regler ska finnas i verksamheterna för att största hänsyn skall tas gentemot personer med allergier. Alla eventuella undervisningsaktiviteter som inkluderar pälsdjur skall ske i slutet av dagen förutsatt att inget barn blir exkluderat av den specifika aktiviteten.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret noterar att lagen är tydlig vad gäller diskriminering i skolan och att tolkningen måste bli att den enskilda elevens hälsa och möjlighet att delta i undervisningen alltid har företräde. I de fall pälsdjur i dag används i undervisningsrelaterad verksamhet agerar skolan enligt detta och är tydliga med att om problem uppkommer så får undervisningen läggas om och pälsdjuren tas bort.

Samtliga tillfrågade äldreboenden i ställer sig positiva till att använda sig av pälsdjur i verksamheten på olika sätt och de anger även att de har beredskap att hantera eventuella problem och konflikter vad gäller allergi och andra hinder som kan uppkomma.

Forskningen inom området djur och omvårdnad indikerar att det finns samband mellan bland annat ökat välmående och djur i vården.

Stadsledningskontoret anser att det finns tillräckligt stöd i lagen vad gäller skolorna. Vidare är det tydligt att de tillfrågade äldreboendena i Nacka arbetar i enlighet med kommunens vision öppenhet och mångfald och den grundläggande värderingen med förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar genom att låta sina kunder välja. De har dessutom en medvetenhet om problematiken och en beredskap att hantera konflikter som uppkommer.

Med motiveringen att gällande lagar och aktuella rutiner väl hanterar frågan om pälsdjur anser stadsledningskontoret inte att det finns anledning att ta fram en pälsdjurspolicy för Nacka kommun.

Henrik Feldhusen
Direktör Hållbar Utveckling
Stadsledningskontoret

Daniel Öhman
Folkhälsoplanerare
Enheten Hållbar Utveckling